

25.4.2024

Hallitusohjelman henkilöjunaliikenteen toimenpiteiden valmistelua tukeva työryhmä, 2. kokous

Aika

23.4.2024 klo 14.15-16.00

Paikka

Sali 9, Eteläesplanadi 4, Teams-verkkokokous

Osallistujat

() Puheenjohtaja, ylijohtaja Sabina Lindström, liikenne- ja viestintäministeriö
(x) Varapuheenjohtaja, yksikön johtaja Emil Asp, liikenne- ja viestintäministeriö
(x) Varapuheenjohtaja, hallitusneuvos Mikael Nyberg, liikenne- ja viestintäministeriö

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet:

(x) Panu Kukkonen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
(x) Susan Hindström, neuvotteleva virkamies
(x) Minna Pajumaa, finanssineuvos, valtioneuvoston kanslia
(x) Sinikka Mustakari, neuvotteleva virkamies, valtioneuvoston kanslia
(x) Iiro Ihanamäki, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
(x) Sanna Kyyrä, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
(x) Riku Buri, tutkimusohjaaja, kilpailu- ja kuluttajavirasto
(x) Miika Heinonen, ekonomisti, kilpailu- ja kuluttajavirasto
(x) Pipsa Eklund, johtaja, liikenne- ja viestintävirasto
(x) Anna Pätynen, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintävirasto
(x) Jukka Ronni, rautatiejohtaja, väylävirasto
() Maija Märkälä, osastonjohtaja, väylävirasto

Työryhmän sihteeristö:

(x) Emmi Nykänen, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
(x) Tiia Orjasniemi, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
() Jarkko Paldanius, hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

Erikseen kutsutut:

- (x) Risto Saari, LVM (asiakohta 3)
- (x) Marko Härkönen, Senaatti-kiinteistöt (asiakohta 4)
- (x) Virpi Koikkalainen, Senaatti-kiinteistöt (asiakohta 4)
- (x) Ilkka Anttila, VR (asiakohta 4)
- (x) Juha Juutinen, VR (asiakohta 4)
- (x) Leena Keisanen, VR (asiakohta 4)
- (x) Jani von Zansen, Traficom (asiakohta 5)
- (x) Richard Stuart, Vectura Advisory (asiakohta 5)

1. Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Emil Asp avasi kokouksen klo 14.15.

2. Asialistan ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen (Liite 1, Kokousmuistioluonnos)

Hyväksyttiin kokouksen asialista ja edellisen kokouksen muistio.

3. VR:n hallinnoimien yksityisraiteiden ja niihin liittyvien palvelupaikkojen eriyttäminen VR-Yhtymä Oyj:sta (Liite 2, Esitys VR:n yksityisraiteiden muutos)

Risto Saari liikenne- ja viestintäministeriöstä esitteli VR:n hallinnoimia yksityisraiteita koskevat linjaukset. Työryhmässä käytiin keskustelua ratkaisujen kustannusvaikutuksista. Todettiin myös, että VR:lle mahdollisesti vielä jäävien yksityisraiteiden osalta pitäisi tehdä selkeät kirjaukset.

Päätös: työryhmä otti asian tiedoksi.

4. VR:n muiden palvelupaikkojen ja varikoiden kartoitus (Liite 3, VR:n esitys, Liite 4, Senaatin esitys)

Emmi Nykänen liikenne- ja viestintäministeriöstä ehdotti alustuksessaan, että Väylää, Senaattia ja VR:ää pyydetäisiin yhdessä tarkemmin selvittämään nykyisin VR:n omistuksessa olevien muiden palvelupaikkojen ja varikoiden sekä raiteiden siirtoa puolueettomalle taholle kilpailuneutraalin toimintaympäristön varmistamiseksi. Ilkka Anttila ja Juha Juutinen VR:ltä esittelivät VR:lle keskeiset periaatteet kiinteistöjen ja rautatieinfran siirrossa ja ehdotuksia etenemiseksi. Marko Härkönen Senaatti-kiinteistöistä esitteli kiinteistöjen siirtämiseen tunnistettuja vaihtoehtoja ja due diligence –selvitysten lähtökohtia.

Alustusten jälkeen käytiin keskustelua varikkojen merkityksestä markkinoille tulon ja mm. alueellisen junaliikenteen lisäämisen kannalta. Keskusteluun nousivat myös mahdolliset ongelmat kilpailun kannalta, jos kalustoyhtiö ja varikkoyhtiö

olisivat kytkeytyneitä toisiinsa. Selvitysten rajaaminen nousi esiin työn edellytyksenä, due diligence –selvitysten tekeminen kaikista kohteista ei todennäköisesti ole tarkoituksenmukaista. Lisäksi keskustelussa todettiin, että valtio-omistajan näkökulmasta tehtävien ratkaisujen tulisi olla VR:n kilpailukyvyyn kannalta neutraaleja. Selvityksissä on tärkeää huomioida myös ratatekniikan olosuhteiden turvaaminen, sillä osassa kiinteistöjä on turvalaitteita.

Päätös: sovittiin, että liikenne- ja viestintäministeriö, valtioneuvoston kanslia ja valtionvarainministeriö tekevät VR:n omistamaa rautatieinfraa koskevan toimeksiannon Väylävirastolle, Senaatti-kiinteistöille ja VR:lle. Liikenne- ja viestintäministeriö on varautunut selvitysten kustannuksiin.

5. Selvitys kunnossapidon kv. markkinoista, alustavat tulokset (Liite 5, raportti)

Traficom on tilannut selvityksen kunnossapidon kv. markkinoista. Selvityksen toteutti Vectura Advisory, josta Richard Stuart esitteli keskeisiä havaintoja kunnossapidon järjestämiseen liittyvistä näkökulmista selvityksessä mukana olleista maista. Keskustelua käytiin siitä, miten voidaan lisätä markkinatoimijoiden luottamusta pääsystä kunnossapitoon ja sen kustannusten läpinäkyvyyteen. Lisäksi keskusteltiin siitä, soveltuvatko selvityksen havainnot myös markkinehtoiseen liikenteeseen.

Päätös: otettiin raporttiluonnos tiedoksi.

6. Muut asiat

Tiia Orjasniemi kertoi liikenne- ja viestintäministeriön käynnistämästä säädöshankkeesta, jolla toteutetaan hallitusohjelman toimenpidettä junaliikenteen järjestämisen mahdollistamisesta alueellisille viranomaisille.

Työryhmän jäsenillä ei ollut muita esille nostettavia asioita.

7. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 6.6.2024 kello 13-15.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin kello 16.

Jakelu

Sabina Lindström, osastopäällikkö, liikenne- ja viestintäministeriö
Emil Asp, yksikön johtaja, liikenne- ja viestintäministeriö
Mikael Nyberg, hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö
Panu Kukkonen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
Susan Hindström, neuvotteleva virkamies, valtionvarainministeriö
Minna Pajumaa, finanssineuvos, valtioneuvoston kanslia
Sinikka Mustakari, neuvotteleva virkamies, valtioneuvoston kanslia
Iiro Ihanamäki, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
Sanna Kyyrä, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
Riku Buri, tutkimusohjaaja, kilpailu- ja kuluttajavirasto
Miika Heinonen, ekonomisti, kilpailu- ja kuluttajavirasto
Pipsa Eklund, johtaja, liikenne- ja viestintävirasto
Anna Pätynen, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintävirasto
Jukka Ronni, rautatiejohtaja, väylävirasto
Maija Märkälä, osastonjohtaja, väylävirasto
Emmi Nykänen, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
Tiia Orjasniemi, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
Jarkko Paldanius, hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi

Risto Saari, LVM
Marko Härkönen, Senaatti-kiinteistöt
Virpi Koikkalainen, Senaatti-kiinteistöt
Ilkka Anttila, VR
Juha Juutinen, VR
Leena Keisanen, VR
Richard Stuart, Vectura Advisory